

Spis treści

Od tłumacza	9
Podziękowania	13
Wstęp	15

Część I. Z punktu widzenia teorii

Rozdział 1. Elementy kultury szkoły	22
Czym jest kultura	22
Pojęcie kultury	22
Kultura organizacyjna w szkołach	23
Badania kultury szkoły	25
Przykłady założeń występujących w kulturze szkolnej	27
Założenia w sprawie związków szkoły z otoczeniem	27
Założenia o naturze ludzkich działań	29
Założenia w sprawie prawdy i czasu	31
Założenia o naturze ludzkiej	33
Założenia o związkach między ludźmi	35
Podsumowanie	36
Rozdział 2. Kultura szkoły a rozwiązywanie problemów	38
Różne style rozwiązywania problemów	39
Modele rozwiązywania problemów	40
Rozwiązywanie problemów a kultura	41
Sześcioczęłonowa struktura rozwiązywania problemów	43
Kontekst	43
Perspektywa	44
Postrzeganie	46
Pragnienie	48
Wybór	50
Nawyk	52
Wykorzystanie struktury rozwiązywania problemów	54

Rozdział 3. Uczestnictwo w kulturze	56
Kwestie związane z uczestnictwem	56
Cztery stopnie uczestnictwa według Rashforda i Coghlana	58
Poziom I – jednostka	59
Poziom II – zespół	60
Poziom III – grupa	63
Poziom IV – organizacja	64
Struktura dynamiczna	66

Część II. Badanie założeń

Rozdział 4. Osobiste metafory szkoły	70
Metafora ogrodu	72
Ogród	73
Rośliny	76
Ogrodnik	79
Metafora orkiestry	81
Orkiestra	82
Muzycy	84
Partytura	86
Metafora fabryki	88
Konkluzja	91

Rozdział 5. Typologia szkół	92
Ogólnie o typologiach	92
Typologia Blaua i Scotta	95
Cztery typy organizacji	95
Zastosowanie typologii do przypadku szkoły	97
Na pograniczu czterech typów organizacji	101
Refleksja	102
Typologia Carlsona	103
Cztery typy organizacji	103
Zastosowanie typologii do przypadku szkoły	104
Zachowania przystosowawcze w szkole	107
Refleksja	111
Typologia Etzioniego	111
Typy władzy	111
Klasyfikacja sposobów i efektów sprawowania władzy	113
Konkluzja	116

Rozdział 6. Systemowe modele oświaty	117
Szkoła w środowisku	118
Doświadczenia a edukacja	118
Edukacja i szkolnictwo	121
Szkoła i program	123
Szkoła jako system wartości	126
Ogólny kontekst wartości	127
Istota wartości	128
Przekazywanie wartości	130

Ekonomiczne modele oświaty	132
Tworzenie kapitału ludzkiego	133
Funkcja produkcyjna	135
Interes społeczny	136
Podsumowanie	139

Część III. Role społeczne w szkole

Rozdział 7. Założenia dotyczące uczniów	142
Biggsa model uczenia się	144
Produkt uczenia się	145
Proces uczenia się	147
Profile uczniów	149
Motywy uczenia się	149
Profile przynależności i uczestnictwa	151
Rozdział 8. Założenia dotyczące rozwoju zawodowego nauczycieli	153
Treść rozwoju zawodowego	154
Rozwój sfery ekstrapersonalnej	155
Rozwój sfery interpersonalnej	155
Rozwój sfery intrapersonalnej	155
Refleksja	156
Trzy spojrzenia na rozwój zawodowy nauczycieli	159
Scheina kamienie węgielne kariery	159
Gouldnera patrioci i kosmopolici	161
Refleksja	163
Glickmana wymiar poznawczy i emocjonalny	164
Refleksja	165
Planowanie rozwoju zawodowego	166
Jak szkoła podchodzi do doskonalenia nauczycieli	166
Konstruowanie i ocenianie programów rozwoju zawodowego	168
Rozdział 9. Przewodzenie	171
Przywództwo w teorii	172
Cechy przywódcze	172
Podejście transakcyjne	174
Podejście transformacyjne	177
Przywództwo w praktyce	179
Kontekst	179
Stosunki międzyludzkie	181
Przekształcanie wizji – właściwość czy proces	183
Na zakończenie	185
Literatura cytowana	186
Indeks nazwisk	188
Indeks rzeczowy	189